

22ste vergadering

Dinsdag 5 april 2005

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Timmerman-Buck

Tegenwoordig zijn 67 leden, te weten:

Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman-Beukema toe Water, Biermans, Broekers-Knol, Van den Broek-Laman Trip, Van Dalen-Schiphorst, Doek, Doesburg, Dölle, Van Driel, Dupuis, Eigeman, Engels, Essers, Van Gennip, De Graaf, Hamel, Hessing, Hoekzema, Ten Hoeve, Holdijk, Jurgens, Kalsbeek-Schimmelpenninck van der Oije, Ketting, Klink, Kox, Van der Lans, Van Leeuwen, Leijnse, Linthorst, Luijten, Maas-de Brouwer, Meindertsma, Meulenbelt, Middel, Van Middelkoop, Nap-Borger, Noten, Van den Oosten, Pastoor, Platvoet, Pormes, Putters, Van Raak, Rabbinge, Rosenthal, Russell, Schuurman, Schuyer, Slagter-Roukema, Swenker, Sylvester, Terpstra, Van Thijn, Thissen, Timmerman-Buck, Vedder-Wubben, Wagemakers, Walsma, Werner, Westerveld, Witteman, Witteveen, Woldring en De Wolff,

en de heer Balkenende, minister-president, minister van Algemene Zaken, en mevrouw Schultz van Haegen-Maas Geesteranus, staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Franken en Lemstra, wegens bezigheden elders;

Van der Linden, Dees, Tan en Van Heukelum, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Ik verzoek u te gaan staan.

In deze Kamer werd in 1978 in een tijdspanne van drie maanden het heengaan van twee kerkelijke wereldleiders herdacht. Nu herdenken wij hun opvolger, paus Johannes Paulus II, die op 2 april jongstleden op de leeftijd van 84 jaar is overleden. Geboren in Polen, was hij de eerste niet-Italiaanse paus na 455 jaar. Als staatshoofd en kerkvorst heeft hij 26 jaar lang mede geschiedenis geschreven in een wereld waarin de machts- en krachtverhoudingen ingrijpend veranderden.

Het heengaan van deze paus na een langdurig ziekteproces waarin zijn krachten zichtbaar afnamen, beroert miljoenen mensen over de gehele wereld. Staatshoofden en regeringsleiders roemen zijn inzet voor vrijheid, vrede en verzoening. Hij laat op velen een onuitwisbare indruk achter, mede door de wijze waarop hij zijn ambt invulde met naast de kerkelijke, ook nadrukkelijk de geopolitieke dimensie.

Het eerste bezoek van de paus aan zijn geboorteland Polen in 1979 werd beschouwd en ervaren als politieke steun aan de Poolse vakbond Solidariteit. Zijn gezaghebbend optreden was van betekenisvolle invloed op de latere ontwikkelingen in Polen zelf en in het verlengde daarvan op de val van de Berlijnse muur in 1989. Zijn naam zal verbonden blijven met ontwikkelingen die leidden tot de val van het communisme en het einde van de Koude Oorlog.

Naast zijn onvermoeibare inzet voor vrijheid en vrede in de wereld heeft hij als kerkvorst getracht, tevens bruggen te slaan naar andere godsdiensten. Hij bracht tijdens zijn reis door Syrië in 2001 als eerste paus een officieel bezoek aan een moskee. In de relatie met Israël heeft hij diplomatieke betrekkingen tussen dat land en de Heilige Stoel tot stand gebracht. In ons land was hij de eerste paus die een synagoge bezocht en die zich uitsprak over wat de joden gedurende de Holocaust is aangedaan.

Paus Johannes Paulus II wist door zijn talloze reizen en door zijn directe en authentieke wijze van communiceren miljoenen mensen te bereiken, niet alleen in landen waar men naar zijn bezoek uitkeek, maar ook daar waar het politieke systeem op gespannen voet stond met zijn opvattingen over vrede, vrijheid en verzoening. Voor velen waren zijn bezoeken dan ook een teken van hoop. Hij vestigde niet alleen hoop, maar riep ook tegenspraak op, zeker in ons land, met name ten aanzien van de beschermwaardigheid van menselijk leven, de seksuele moraal en de rol van de vrouw in de kerk. Op anderen rust de taak het leven en werken van deze wereldleider in hun historische context te beoordelen.